

NOTĂ DE FUNDAMENTARE
la Hotărârea Guvernului nr. 767/2020
privind modificarea Hotărârii Guvernului nr. 1.621/2003 pentru organizarea și funcționarea Institutului Național de Cercetare-Dezvoltare în Informatică - ICI București

Secțiunea 1

Titlul prezentului act normativ

HOTĂRÂRE A GUVERNULUI

privind modificarea Hotărârii Guvernului nr. 1.621/2003 pentru organizarea și funcționarea Institutului Național de Cercetare-Dezvoltare în Informatică - ICI București

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii actului normativ

1. Descrierea situației actuale:

Potrivit prevederilor art. III din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 4/2020 *privind stabilirea unor măsuri la nivelul administrației publice centrale și pentru modificarea unor acte normative*, Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare în Informatică - ICI București, persoană juridică română de drept public, organizată în baza Ordonanței Guvernului nr. 57/2002 privind cercetarea științifică și dezvoltarea tehnologică, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 324/2003, cu modificările și completările ulterioare, funcționează în coordonarea Secretariatului General al Guvernului.

Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare în Informatică ICI București se organizează și funcționează potrivit prevederilor *Hotărârii Guvernului nr. 1621/2003, cu modificările și completările ulterioare*, în scopul desfășurării activității de cercetare științifică și dezvoltare tehnologică în domeniul specific de activitate.

Pentru realizarea obiectului de activitate, institutul național contribuie, în principal, la elaborarea strategiei de dezvoltare a domeniului specific, și la realizarea cu prioritate a obiectivelor științifice și tehnologice stabilite prin

programele naționale de cercetare științifică și dezvoltare tehnologică.

Institutul național administrează, cu diligența unui bun proprietar, bunuri proprietate publică și privată a statului, precum și bunurile proprii dobândite în condițiile legii sau realizate din venituri proprii. Bunurile proprietate publică și privată a statului administrate de institutul național, precum și bunurile proprii dobândite în condițiile legii sau realizate din venituri proprii, după caz, se înregistrează distinct în patrimoniul acestuia.

Rezultatele cercetărilor concretizate în active corporale sau necorporale, obținute în baza derulării unor contracte finanțate din fonduri publice, aparțin institutului național, în calitate de persoană juridică executantă, și ordonatorului principal de credite, în egală măsură, dacă prin contract nu s-au stabilit alte clauze. Rezultatele cercetărilor concretizate în active corporale sau necorporale, obținute în baza derulării unor contracte finanțate din fonduri private, precum și rezultatele obținute din activități desfășurate în asociere în participațiune sau în entități cu personalitate juridică născute în urma altor forme de asociere, precum cele prevăzute de Legea nr. 31/1990 privind societățile comerciale, republicată, cu modificările și completările ulterioare, aparțin institutului național, în calitate de persoană juridică executantă.

Administrarea, înregistrarea în evidența contabilă a institutului național, precum și înstrăinarea, închirierea sau concesiunea și casarea rezultatelor cercetărilor obținute în baza derulării unui contract finanțat din fonduri publice se fac potrivit Ordonanței Guvernului nr. 57/2002, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 324/2003 cu modificările și completările ulterioare.

În exercitarea drepturilor sale, institutul național posedă și folosește bunurile aflate în patrimoniul său și, după caz, dispune de acesta în condițiile legii, în scopul realizării obiectului său de activitate.

Institutul național poate efectua prestări de servicii, activități de producție sau comerț prin asociere în participațiune, asociere în condițiile art. 1 alin. (1) din Legea nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, sau sub forma grupurilor de interese, în scopul stimulării valorificării rezultatelor cercetării.

Patrimoniul institutului național poate fi modificat în condițiile legii, activele acestuia putând face obiectul operațiunilor de concesiune, închiriere, asociere în participațiune sau aport în natură la capitalul social al unei societăți comerciale la care institutul național este acționar sau asociat.

2. Schimbări preconizate.

Secretariatul General al Guvernului în calitate de coordonator al Institutului Național de Cercetare-Dezvoltare în Informatică ICI București, poate

sprijini activitatea de reprezentare și cercetare a acestuia prin sprijin financiar din bugetul propriu în vederea finalizării tuturor proiectelor derulate la nominalizarea Guvernului României sau a altor entități guvernamentale.

În data de 19 februarie 2020, Comisia Europeană a publicat pentru consultare documentul său programatic privind domeniul Inteligenței Artificiale denumit “White Paper on Artificial Intelligence – a European approach to excellence and trust” (anexat), document ce oferă o viziune clară a schimbărilor substanțiale pe care CE le are în vedere în acest domeniu.

Documentul a fost prezentat ca unul dintre cei doi piloni inițiali ai unei Strategii Digitale de anvergură a UE care stabilește obiectivele cheie ale Comisiei în domeniul digital pentru 2020-2024. Al doilea pilon este o Strategie Europeană pentru Date, care are ca scop îmbunătățirea utilizării datelor prin crearea unei piețe unice pentru date.

Pe scurt, documentul “White Paper on Artificial Intelligence – a European approach to excellence and trust” dorește favorizarea unui ecosistem european de excelență și de încredere în beneficiile aduse de Inteligența Artificială. Mai exact, propunerile pe care Comisia Europeană le face prin acest document sunt:

- Luarea de măsuri care să eficientizeze cercetarea, să încurajeze colaborarea între statele membre și să crească investițiile în dezvoltarea AI;
- Opțiuni politice pentru un viitor cadru de reglementare al UE care ar determina tipurile de cerințe legale care se aplică actorilor relevanți, cu un accent special pe aplicațiile cu risc ridicat.

Totodată, în contextul acestui document, trebuie menționat că în interiorul Comisiei Europene sunt intensificări masive în ceea ce privește domeniul Inteligenței Artificiale prin Comitetul Ad-Hoc pentru Inteligență Artificială – CAHAI- înființat la 11 septembrie 2019, de către Comitetul Miniștrilor din cadrul CE. Scopul principal al CAHAI este crearea a unui cadru legal pentru dezvoltarea, proiectarea și aplicarea inteligenței artificiale, bazat pe standardele Consiliului Europei privind drepturile omului, democrația și statul de drept.

Este esențială participarea României în cadrul grupului de lucru privind problematica Inteligenței Artificiale și încurajăm alinierea noastră la directivele europene în ceea ce privește domeniul Inteligenței Artificiale, precum și armonizarea legislației naționale cu legislația comunitară.

În acest context, având în vedere expertiza Institutului Național de Cercetare-Dezvoltare în Informatică- ICI București în ceea ce privește domeniul Inteligenței Artificiale, Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare în Informatică- ICI București a fost desemnat ca reprezentant din partea României în cadrul Comitetului Ad-Hoc pentru Inteligență Artificială – CAHAI.

În data de 29 mai 2020, România a semnat acordul pentru a deveni membru al Parteneriatului European pentru Blockchain, alături de alte 23 state membre ale

Uniunii Europene.

Parteneriatul European pentru Blockchain reprezintă o platformă europeană ce facilitează schimbul de experiențe și expertiză în domeniile tehnice și de reglementare, precum și pregătirea pentru lansarea aplicațiilor de tip blockchain pe piața unică digitală a UE, cu utilizare atât în sectorul public, cât și în cel privat.

Principalul obiectiv al acestui parteneriat este constituirea Infrastructurii Europene pentru Servicii de Blockchain (European Blockchain Services Infrastructure - EBSI).

Infrastructura Europeană pentru Servicii de Blockchain (EBSI) este o inițiativă comună a Comisiei Europene și a Parteneriatului European pentru Blockchain (EBP) pentru a furniza servicii publice transfrontaliere la nivelul întregii UE folosind tehnologia blockchain.

EBSI va fi materializată ca o rețea de noduri distribuite în toată Europa (blockchain), folosind un număr tot mai mare de aplicații axate pe cazuri specifice de utilizare. În 2020, EBSI va deveni un bloc de construcții din cadrul Mecanismului pentru Interconectarea Europei (Connecting Europe Facility), oferind software, specificații și servicii reutilizabile pentru a sprijini adoptarea acestuia de către instituțiile UE și administrațiile publice europene.

EBSI este constituită din noduri instalate de organizații/firme din țările semnatare, care doresc să susțină dezvoltarea acestor servicii.

În cadrul acestui proiect ICI București este nominalizat de către Secretariatul general al Guvernului în calitate de membru plin.

Inițiativa Europeană Open Science Cloud (EOSC) este unul dintre cele aproximativ 50 de parteneriate europene propuse în cadrul programului Horizon Europe și face parte din strategia Uniunii Europene (UE) în ceea ce privește construirea unei economii competitive de date și cunoștințe în Europa. EOSC sprijină, de asemenea, politica UE în materie de știință deschisă, deoarece își propune să ofere Uniunii un lider global în gestionarea datelor de cercetare, să se asigure că oamenii de știință europeni vor beneficia de avantajele complete ale științei bazate pe date și de a accelera tranziția către știința deschisă și inovația deschisă.

EOSC își propune să adune și să ofere acces la vehiculele și instrumentele existente cu scopul declarat de a construi o bază științifică puternică și investiții în infrastructuri din toată Europa, pentru a conduce un nou cloud științific deschis, disponibil într-un singur loc și peste granițe.

Modelul de afaceri durabil al EOSC după 2020 și cadrul de guvernare ar trebui să consolideze compatibilitatea structurilor și inițiativelor naționale și regionale cu EOSC pentru a asigura servicii disponibile în mod continuu. Comisia Europeană oferă sprijin financiar pentru implementarea EOSC prin intermediul proiectelor din cadrul Programului-cadru al UE pentru cercetare și inovare

(Orizont 2020).

Actuala guvernanta EOSC, formata din Consiliile de conducere ale EOSC și Consiliile de guvernare (*Executive Board* și *Governing Board*), a colaborat cu DG RTD și DG CNECT pentru consolidarea unei versiuni stabile a documentului de propunere de parteneriat EOSC. Această versiune a fost publicată sub forma unui document viu, alături de toate celelalte propuneri de parteneriat. Aceste propuneri sunt în următorul pas de pregătire, care include colectarea de angajamente potențiale de către părțile interesate relevante.

Din noiembrie 2018, 28 de țări europene și Uniunea Europeană colaborează ca parte a întreprinderii comune EuroHPC (*EuroHPC Joint Undertaking*), pentru a construi în Europa o infrastructură de supercomputing și un ecosistem de inovație de nivel mondial, prin combinarea resurselor și coordonarea eforturilor lor într-o achiziție publică comună și printr-o agendă de cercetare și inovare comună. La această dată întreprinderea comună are în componență 34 de state participante.

Întreprinderea comună EuroHPC va pune bazele activităților legate de HPC în Europa pentru cel puțin următorul deceniu. O perspectivă strategică a EuroHPC este necesară pentru a strânge sprijinul politic și a aduna părțile interesate necesare și a elabora implementarea diferitelor activități pentru a atinge obiectivele ambițioase pe care UE și le-a stabilit pentru EuroHPC.

EuroHPC își propune să ofere Europei capacități de supercomputing de nivel mondial în funcție de potențialul nostru economic și cu autonomia strategică necesară în tehnologiile critice HPC.

Pentru a realiza ambițiile de mai sus, EuroHPC va pune la punct o abordare atotcuprinzătoare care coordonează investițiile naționale și UE într-o strategie europeană comună de achiziții și cercetare și inovare. Această strategie se bazează pe participarea critică a partenerilor privați (asociații ETP4HPC și BDVA) și colaborarea cu actori cheie europeni, precum PRACE și GEANT, pentru realizarea misiunii EuroHPC.

Într-un pas major spre a face din Europa o regiune de supercomputing la nivel global, întreprinderea comună europeană de înaltă performanță - EuroHPC a selectat 8 site-uri pentru centre de supercomputing situate în 8 state membre diferite pentru a găzdui noile mașini de calcul performante. Site-urile de găzduire vor fi localizate în Sofia (Bulgaria), Ostrava (Cehia), Kajaani (Finlanda), Bologna (Italia), Bissen (Luxemburg), Minho (Portugalia), Maribor (Slovenia) și Barcelona (Spania). Acestea vor sprijini dezvoltarea de aplicații majore în domenii precum medicina personalizată, designul de medicamente și materiale, bioinginerie, prognoza meteo și schimbările climatice. În total, până în prezent, 19 din cele 28 de țări participante la întreprinderea comună vor face parte din consorțiile care operează centrele. Împreună cu fondurile UE, aceasta reprezintă un buget total de 840 de milioane EUR.

Întreprinderea comună, împreună cu site-urile de găzduire selectate, intenționează să achiziționeze 8 supercomputere: 3 precursore (localizate în Finlanda, Italia și Spania) ale mașinilor exascale (capabile să execute peste 150 Petaflops, sau 150 de milioane de miliarde de calcule pe secundă), care vor fi în top 5, și 5 mașini petascale (capabile să execute cel puțin 4 Petaflops, sau 4 milioane de miliarde de operații pe secundă).

În urma aderării României la Cadrul de cooperare pentru calculul de înaltă performanță - EuroHPC, prin Memorandumul din data de 13 septembrie 2018, stabilit prin Regulamentul Consiliului (EU) 2018/1488, ROMÂNIA a desemnat Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare în Informatică – ICI București ca punct de contact prin reprezentanții acesteia.

Întreprinderea comună EuroHPC va sprijini activitățile prin achiziții și apeluri deschise în 2019 și 2020 și funcționează începând cu anul 2019 până în 2026. Întreprinderea comună EuroHPC prevede co-investiția inițială cu statele membre de aproximativ 1 miliard de euro, din care 486 milioane EUR provin din acțiunile deja planificate de Comisie în cadrul programelor „Orizont 2020” și „Conectarea Europei” (*Connecting Europe Facility*) în actualele programe financiare multianuale cadru (*MFF*).

În plus, 422 milioane EUR vor reprezenta contribuția partenerilor privați sau industriali sub formă de contribuții în natură la activitățile Întreprinderii Comune.

Fondurile suplimentare în următorul cadru financiar multianual (aflate în discuție) ar permite o acoperire completă a strategiei HPC, în care se așteaptă un sprijin similar din partea statelor membre pentru continuarea actualului EuroHPC JU în perioada 2021-2028, cu obiectivele strategice deja convenite.

Acest nivel de finanțare va iniția activitățile pentru a aborda strategia europeană generală HPC, în principal: achiziționarea a trei mașini pre-exascale și mai multe sisteme petascale până în 2020 și acțiuni de cercetare și dezvoltare care acoperă ecosistemul complet HPC lansat în 2019 și 2020, inclusiv sprijin pentru centrele de competență HPC.

Cel puțin 180 de milioane de euro vor fi alocați implementării agendei de cercetare-dezvoltare prin acțiuni indirecte.

În cadrul acestor proiecte enumerate și nu numai, Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare în Informatică - ICI București a fost desemnat ca reprezentant din partea României urmând a finanța/co-finanța contribuții financiare și cu resurse umane pentru reprezentarea cu succes și la standarde europene.

Totodată din proiectele naționale, europene și internaționale pe care le derulează institutul cu parteneri de marcă se pot realiza baze de date care poate fi folosite în analiza factorilor de risc la securitatea ciberneticii în vederea identificării practicii operatorilor de infrastructuri informatice de a efectua anumite forme de audit informatic utilizând capacitățile operaționale ale unor specialități

informatică.

Rezultatele cercetărilor pot fi folosite în vederea unui audit informatic pentru identificarea documentelor incomplete ca formă și conținut, neacoperitoare în raport de nevoile reale și care nu au avut caracter oficial, nefiind înregistrate ca atare și nevalorificate eficient.

În cadrul cercetărilor au fost identificate măsuri tehnice și organizatorice dedicate, din care a rezultat creșterea nivelului general de securitate și protecție a datelor stocate, rețelelor și sistemelor informatice la nivel de organizație.

Toate acestea pot fi folosite la solicitarea tuturor instituțiilor publice sau de drept public, operatorilor economici și/sau persoanelor autorizate în domeniul de specialitate a institutului.

Riscurile și eventualele incidente de securitate cibernetică vor putea fi identificate timpuriu și vor fi gestionate eficient printr-o reacție mai promptă, concomitent cu creșterea nivelului de cunoștințe privind securitatea cibernetică, atât la nivelul organizației, precum și la nivelul angajaților.

Institutul, prin actele normative care îl guvernează cercetează, implementează și dezvoltă softuri, programe și aplicații folosite de sistemul guvernamental și nu numai în vederea menținerii în standardele internaționale a capacității informatice. Prin legislația din domeniul fiscal se testează softurile și aplicațiile solicitate în cadrul acestora și implementate de către piața de resort. În același timp în cadrul proiectelor de cercetare naționale și internaționale s-a identificat necesitatea testării, după aplicarea fazei de cercetare preliminară, echipamentelor rezultate în cadrul primei faze.

Având în vedere raporturile de coordonare prevăzute de O.G. 4/2020, dispozițiile O.M.F.P. 1802/2014 care utilizează noțiunea de *situații financiare anuale* și dispozițiile art. 24 din O.G. 57/2002, prin *înlocuirea sintagmei* "bilanț contabil și contul de profit și pierderi" cu sintagma „situații financiare” se dorește armonizarea legislației cu hotărârea de guvern care face obiectul actualei note de fundamentare.

3. Alte informații

Precizăm faptul că inițierea prezentului act normativ se realizează în baza modificărilor legislative cu impact asupra activității Institutului.

După intrarea în vigoare a prezentei hotărâri, Secretariatul General al Guvernului și Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare în Informatică ICI București vor efectua demersurile necesare pentru punerea în aplicare a dispozițiilor actualizate.

Necesitatea și oportunitatea promovării prezentului act normativ, realitatea și corectitudinea datelor prezentate aparțin inițiatorilor.

Secțiunea a 3-a
Impactul socio-economic al prezentului act normativ

1. Impactul macro-economic:

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect

1¹. Impactul asupra mediului concurențial și domeniului ajutoarelor de stat

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect

2. Impactul asupra mediului de afaceri

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect

2¹. Impactul asupra sarcinilor administrative

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect

2². Impactul asupra întreprinderilor mici și mijlocii

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect

3. Impactul social:

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect

4. Impactul asupra mediului

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect

5. Alte informații

Nu sunt.

Secțiunea a 4-a
Impactul financiar asupra bugetului general consolidat,
atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani)

- în mii lei -

Indicatori	Anul curent	Următorii patru ani				Media pe cinci ani
		3	4	5	6	
1	2	3	4	5	6	7
1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care: a) buget de stat, din acesta:						

<ul style="list-style-type: none"> i. impozit pe profit ii. impozit pe venit <p>b) bugete locale</p> <ul style="list-style-type: none"> i. impozit pe profit <p>c) bugetul asigurărilor sociale de stat:</p> <ul style="list-style-type: none"> i. contribuții de asigurări 						
<p>2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:</p> <p>a) buget de stat, din acesta:</p> <ul style="list-style-type: none"> i. cheltuieli de personal ii. bunuri și servicii <p>b) bugete locale:</p> <ul style="list-style-type: none"> i. cheltuieli de personal ii. bunuri și servicii <p>c) bugetul asigurărilor sociale de stat:</p> <ul style="list-style-type: none"> i. cheltuieli de personal ii. bunuri și servicii 						
<p>3. Impact financiar, plus/minus, din care:</p> <p>a) buget de stat</p> <p>b) bugete locale</p>						
<p>4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare</p>	Nu este cazul.					
<p>5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare</p>	Nu este cazul					
<p>6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare</p>	Nu se produce impact financiar asupra bugetului consolidat.					

7. Alte informații Nu sunt.	
<i>Secțiunea a 5-a</i> <i>Efectele prezentului act normativ asupra legislației în vigoare</i>	
1. Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor prezentului act normativ: a) acte normative în vigoare ce vor fi modificate sau abrogate, ca urmare a intrării în vigoare a prezentului act normativ, b) acte normative ce urmează a fi elaborate în vederea implementării noilor dispoziții.	
1 ¹ . Compatibilitatea prezentului act normativ cu legislația în domeniul achizițiilor publice. Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.	
2. Compatibilitatea prezentului act normativ cu legislația comunitară în materie în cazul proiectelor ce transpun prevederi comunitare: Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.	
3. Măsuri normative necesare aplicării directe a actelor normative comunitare Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.	
4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene: Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect	
5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente: Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect	
6. Alte informații. Nu sunt.	
<i>Secțiunea a 6-a</i> <i>Consultările efectuate în vederea elaborării prezentului act normativ</i>	
1. Informații privind procesul de consultare cu organizațiile neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate: Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.	
2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de	

<p>obiectul prezentului act normativ Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.</p>
<p>3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care prezentul act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr.521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative: Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.</p>
<p>4. Consultările desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr.750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.</p>
<p>5. Informații privind avizarea de către: a) Consiliul Legislativ - Proiectul prezentului act normativ a fost avizat favorabil de Consiliul Legislativ prin avizul nr.938/2020. b) Consiliul Suprem de Apărare a Tarii c) Consiliul Economic și Social d) Consiliul Concurenței e) Curtea de Conturi</p>
<p>6. Alte informații Nu sunt.</p>
<p style="text-align: center;"><i>Secțiunea a 7-a</i> <i>Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea prezentului act normativ</i></p>
<p>1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării prezentului act normativ: Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.</p>
<p>2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării prezentului act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice: Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.</p>
<p>3. Alte informații Nu sunt.</p>
<p style="text-align: center;"><i>Secțiunea a 8-a</i> <i>Măsuri de implementare</i></p>
<p>1. Măsurile de punere în aplicare a prezentului act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale - înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente</p>

Prezentul act normativ va fi pus in aplicare de către părțile interesate.

2. Alte informații:

Nu au fost identificate.

Față de cele prezentate, a fost promovată prezenta Hotărâre a Guvernului privind modificarea Hotărârii Guvernului nr. 1.621/2003 pentru organizarea și funcționarea Institutului Național de Cercetare-Dezvoltare în Informatică - ICI București.

Secretarul general al Guvernului

Antonel Tănase